

UYUŞMAZLIK HAKEM HEYETİ KARARI

BAŞVURU TARİHİ VE SAYISI	: [REDACTED]/2023 – 2023 [REDACTED]
KARAR TARİHİ VE SAYISI	: [REDACTED]/2023– K-2023/[REDACTED]
BAŞVURAN	: [REDACTED]
ADRESİ	: [REDACTED]
BAŞVURAN E-POSTA	: avhakanmert@gmail.com
BAŞVURAN VEKİLİ	: HAKAN MERT
ADRESİ	: Cevizli Mah. Bayraktar Sok.
NO:5-7 KAT:10 DAİRE:28	
BAŞ. VEKİLİ KEP ADRESİ	: hakan.mert.2@hs01.kep.tr
BAŞVURAN VEKİLİ E-POSTA	: av.hakanmertsigorta@gmail.com
SİGORTA KURULUŞU	: [REDACTED]
ADRESİ	: [REDACTED]
SİG.KURULUŞU KEP ADRESİ	: [REDACTED]
SİGORTA KURULUŞU E-POSTA	: [REDACTED]
SİGORTA KURULUŞU VEKİLİ	: [REDACTED]
ADRESİ – E-POSTA ADRESİ	: [REDACTED]
[REDACTED]	
SİG. KUR.VEK. KEP ADRESİ	: [REDACTED]
UYUŞMAZLIK TUTARI	: [REDACTED]
SİGORTA HAKEM HEYETİ	:

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Dosya muhteviyatı olarak taraflarca ibraz edilen belge ve bilgiler kapsamında karara bağlanmak üzere Hakemliğime tevdi edilmiş bulunan dosya uyuşmazlığın konusunun, Başvuru sahibi vekili tarafından davalı

sigorta şirketi aleyhine Sigorta Tahkim Komisyonuna, “ . şimdilik- 10,00-TL hasar bedelini 10,00-TL değer kaybı bedelini kapsayan toplam 20,00-TL maddi tazminat alacağıının 22.04.2022 temerrüt tarihinden itibaren işleyen ticari kredilere uygulanan avans faiziyle birlikte sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru müvekkile ödemesine, yargılama giderleri ile Avukatlık Kanunu uyarınca Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenecek vekalet ücretinin ilgili sigorta kuruluşu tahsiline karar verilmesini talep ederiz. ” talebiyle yapılan başvurudan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

1.2. Başvurunun Hakem Heyetine İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Dosya Hakemliğimizce, komisyon tarafından gönderilmek suretiyle teslim alınarak yargılamaya başlanmıştır. Dosya muhtevası belgeler üzerinde yapılan tetkikatta, tarafların delillerini ibraz ve ikame ettikleri görülmüştür. Tarafların iddia ve savunmaları çerçevesinde, 1 No’lu ara kararlar uyuşmazlık hakkında kusur ve değer kaybı hesaplama , 2 No’lu ara kararlar hasar onarım bedeli hesap bilirkişi raporu alınmasına karar verilmiştir. 08.11.2023 tarihli ve 08.12.2023 tarihli bilirkişi raporları taraflara tebliğ edilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvuru sahibi vekilinin başvuru dilekçesinde yaşanan uyuşmazlığa ilişkin beyanında özetle; “şimdilik- 10,00-TL hasar bedelini 10,00-TL değer kaybı bedelini kapsayan toplam 20,00-TL maddi tazminat alacağıının 22.04.2022 temerrüt tarihinden itibaren işleyen ticari kredilere uygulanan avans faiziyle birlikte sigorta kuruluşundan tahsili ile başvuru müvekkile ödemesine, yargılama giderleri ile Avukatlık Kanunu uyarınca Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenecek vekalet ücretinin ilgili sigorta kuruluşu tahsiline karar verilmesini talep ederiz.” şeklindeki beyanla talepte bulunulmuştur. Başvuru sahibi dosyaya, raportör raporu ekinde yer alan ekleri sunmuştur.

2.2. Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Belge ve bilgi eksikliği yönünden, başvuru sahibi vekili tarafından Komisyona ibraz edilen evrak ile başvuru formundaki beyanlarına istinaden raportör tarafından yapılan incelemeye dayalı olarak sigorta kuruluşundan, hasar dosyalarında bulunan uyuşmazlığa yönelik belgeler ile şirket görüşlerinin bildirilmesi istenmiştir. Sigorta kuruluşu tarafından başvuru sahibinin beyan, iddia ve talebine karşılık olarak yapılan yazılı beyanında özetle “ - Davanın pasif husumet ve dava şartı yokluğu nedeniyle reddine, Başvuranın hasar tazminatı talebinin reddine, sayın komisyonunuzun aksi kanaatte olması halinde kusur ve tazminat miktarı yönünden bilirkişi incelemesi yapılmasına, adli tıp kurumu trafik ihtisas dairesi’nden kusur raporu alınmasına, sayın komisyonunuzun aksi kanaatte olması halinde hazine müsteşarlığınca belirlenen ölçütleri karşılayan bir ekspertizden rapor alınmasına, başvuran tarafça belirtilen faiz başlangıcının ve avans faizi talebinin reddine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin başvuran tarafa tahmiline, karar verilmesini saygılarımızla arz ve talep ederiz. ” beyan etmiştir.

Davalı şirket dosyaya, raportör raporu ekinde yer alan ekleri sunmuştur.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu, Türk Ticaret Kanunu'nun Özel Sigorta Hukukunu düzenleyen maddeleri, Karayolları Trafik Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının ilgili hükümleri dikkate alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR

4.1. Değerlendirme

Başvuru, 22.04.2023 tarihli trafik kazasında zarar gören araç sahibinin, kazada sürücüsü kusurlu olduğu iddia edilen aracın Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (TRAFİK) Sigortacısından maddi tazminat (kusur tespiti , hasar onarım ve değer kaybı bedeli) istemine ilişkindir.

2918 sayılı KTK 91. Maddesine göre işletenlerin, KTK 85/1 maddesinden doğacak sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere geçerli teminat tutarları üzerinden mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur. Davalı sigortacı tarafından düzenlenmiş ZMS (TRAFİK) Sigorta Poliçelerinin incelenmesinden, kazaya sebebiyet veren araç sahibinin sorumluluğunun poliçe limiti dâhilinde davalı sigorta şirketi tarafından temin edildiği anlaşılmaktadır.

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30/15. maddesi, sigorta hakemlerinin, sadece kendilerine verilen evrak üzerinden incelemelerini sürdürüp karar vereceklerini hükme bağlamıştır. Bu nedenle taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümü için dosyaya sunulan belgelerin incelenmesine geçilmiştir.

4.2. Gerekçeli Karar

Bilindiği üzere KTK gereğince ve ZMMS genel şartları kapsamında tanzim edilen pratik deki tabiri ile Trafik Poliçesi en kısa tarifi ile “ İşletenin, ilgili aracın işletilmesi sebebiyle 3. kişilere vereceği zararlardan doğacak hukuki sorumluluğunu ” teminat altına almak amacıyla düzenlenmektedir. Zira ilgili husus KTK'nun İşleten ve Araç İşleticisinin Bağlı Olduğu Teşebbüs Sahibinin Hukuki Sorumluluğu başlıklı Madde 85/1”de – “ Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zararına uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar... ” hükmü ile açıklanmış ve aynı yasanın Mali Sorumluluk Sigortası Yaptırma Zorunluluğu başlıklı Madde 91’de yer alan “ İşletenlerin, bu Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasına göre olan sorumlulukların karşılanmasını sağlamak üzere mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur... ” hükmüyle de işletenin, ilgili sorumluluğunun temini bakımından ZMMS yaptırmaları zorunluluğu getirilmiştir.

Aynı yasanın Madde 92 ile de , “ Aşağıdaki hususlar, zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamı dışındadırlar. ” şeklinde ZMMS teminatı dışında kalan hususlar tadadi olarak sayılırken, ZMMS Genel Şartlarının Teminat Dışında Kalan Haller başlıklı A.3 maddesinin “ m) Dolaylı zararlar nedeniyle yöneltilecek tazminat talepleri.” hükmü ile de dolaylı hasarlar, sigorta teminatı kapsamı dışında kalan hasarlar içerisinde sayılmıştır.

Yargıtayımızın konu ile ilgili yerleşik hale gelen kararlarında da işaret edildiği üzere zarar görenin olaydan sonraki mal varlığının değeri, zarar verici olayın meydana gelmemesi halindeki değerinden daha az ise, zarar var demektir. Hasar tarihi itibarıyla mer’i bulunan 6102 sayılı TTK.’ nun SİGORTANIN KAPSAMI başlıklı MADDE 1409- “(1) Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan veya bedelden sorumludur.....” hükmünü havidir. Bu hüküm gereğince de sigortacı, riziko

konusu hasar sebebiyle sigortalının gerçekte uğradığı zararı tazminle mükelleftir. Zararı tazminle yükümlü olan kimse, tazmin borcunu doğuran eylemin meydana gelmesinden önceki durumu iadeye mecburdur.

Nitekim konuya ilişkin örnek yargıtay kararlarında da bu hususlara dikkat çekilmiştir. Nitekim bu konuya ilişkin olarak Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 08.03.1999 tarih 1998/10095 E. ve 1999/1870 K. sayılı kararı: ‘Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına ve KTK’nun 91/1.maddesi yollaması ile 85.maddesi ve KZMSS, genel şartlarının 1.maddesine göre trafik sigortasının, işletene düşen hukuki sorumluluğu sigorta limitine göre teminat altına alıyor olması nedeniyle davalı şirkete trafik sigortalı aracın çarpması nedeniyle davacı araçta meydana gelen değer kaybından davalı sigorta şirketinin sorumlu tutulmasında bir isabetsizlik görülmediğinden, sigorta vekilinin aşağıdaki 2-3 ve 4 numaralı bentler dışında kalan sair temyiz itirazlarının reddine karar vermek gerekmiştir.” şeklinde olup, değer kaybının ve hasar onarım bedelinin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Kapsamında kaldığına karar verilmiştir.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi E. 2003/16114 K 2004/5734 T. 29.4.2004 tarihli kararında özetle ; ‘Aracın trafik kazası sonucu uğradığı hasar ve değer kaybı için tazminat talebi (onarım görmüş aracın her halükarda değer kaybedeceği)’ şeklinde görüş bildirmiştir. Görüldüğü üzere yargıtay’ın içtihat niteliğindeki kararlarında söz konusu değer kaybı ve hasar onarım talebinden Trafik Sigorta Poliçesini tanzim eden Sigorta şirketinin sorumlu olduğu açıkça belirtilmiştir.

Bilindiği gibi TTK.’nın Tazminat ilkesi başlıklı “MADDE 1459- (1) Sigortacı, sigortalının uğradığı zararı tazmin eder.” hükmünü amirdir. Bu kapsamda da 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun GİDERLERİ ÖDEME BORCU başlıklı MADDE 1426- (1) “Sigortacı, sigorta ettiren, sigortalı ve lehtar tarafından, rizikonun, tazminatın veya bedel ödeme borcunun kapsamının belirlenmesi amacıyla yapılan makul giderleri, bunlar faydasız kalmış olsalar bile, ödemek zorundadır.” hükmünü içermektedir. Aynı şekilde Trafik Sigortası Genel Şartlarının A.1 -SİGORTA KAPSAMI başlık maddesinde; “Meydana gelen bir kazada zararın önlenmesi ve azaltılması amacıyla, sigorta ettirenin yapacağı makul ve zorunlu masraflar sigortacı tarafından karşılanır.” denilmektedir.

“Anayasa Mahkemesi’nin 17/07/2020 tarihli 2019/40 E- 2020/40 K. Sayılı kararı ile Karayolları Trafik Kanunu’nun 90.maddesinin birinci cümlesinde yer alan “...ve bu kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda...” ibaresi ile ikinci cümlesindeki “...ve genel şartlarda...” ibaresinin ve 92.maddesinin (i) bendinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi iptal kararı ile zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatların zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarına göre belirleneceğine dair düzenleme iptal edilmiştir.

...Anayasa Mahkemesi’nce bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tümünün ya da bunların belirli hükümlerinin Anayasa’ya aykırı bulunarak iptal edildiğinin bilindiği halde görülmekte olan davaların Anayasa’ya aykırılığı saptanan kurallara göre görülüp çözümlenmesi, Anayasa’nın üstünlüğü prensibine ve hukuk devleti ilkesine aykırı düşeceği için uygun görülmeyeceği kabul edilmektedir. Anayasa Mahkemesi’nin somut norm denetimi neticesinde verdiği iptal kararlarının Resmi Gazete’ de yayımlanması ile sonuç doğuracağı ve eldeki tüm uyuşmazlıklara uygulanması gerektiği uyulması zorunlu yargısal içtihatlar ile kabul edilmektedir.” (Y.17.HD. 04/02/2021 TARİH, 2020/11295 E- 2021/780 K)

Hakemliğimizce de katıldığımız Yargıtay’ın yukarıdaki kararı ve 09/06/2021 tarihli 7327 sayılı yasa ile düzenlenen 2918 sayılı yasanın 90/a maddesi uyarınca değer kaybı hesaplamasında reel piyasa şartlarının dikkate alınmasına karar verilmiştir.

Tüm bu tespitlerle dosya münderecatı ve tarafların iddia ve savunmaları doğrultusunda, uyuşmazlık hakkında uzman bilirkişiden bilirkişi raporu alınmasına karar verilmiş ve alınan rapor taraflara tebliğ edilmiştir. Adı geçen bilirkişi tarafından hazırlanan rapora karşı taraflarca yapılan talep ve itirazlarını değerlendirilmesi neticesinde, sigortalı araç sürücüsünün % 75 kusuruna göre ödenmesi gereken araç hasar tazminatının davalı sigortalı araç sürücüsünün % 75 kusuru uyarınca; Hasar için **84.816,62.- TL** olduğu ve Değer kaybı için **3.000,00 TL** sorumluluğu olduğu anlaşılmıştır.

Bu kapsamda sigorta şirketlerinin, sigorta sözleşmesinden kaynaklanan tazmin borcunu yerine getirirken sigortalıların ve zarar gören hak sahiplerinin gerçek zararını gidermekle yükümlü olduklarından dolayı, Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince ödenmesi gereken KDV'yi de adı geçenlere ödemekle yükümlüdürler.

Nitekim YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ'nin E. 2005/5834, K. 2006/5949, T. 22.5.2006 kararında; “Davalı, sigorta sözleşmesinden kaynaklanan tazmin borcunu yerine getirirken, davacının gerçek zararını gidermekle yükümlü olduğundan, hasar bedeli nedeniyle davacının 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince ödenmesi gereken KDV'yi de davacıya ödemekle yükümlüdür. Bu Kanunu'nun 1.maddesine göre Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyet çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabidir. Davacının sigortalısının, verilen zararın onarımı için satın alacağı malzeme ve onarım için gerekli işçilik hizmeti de anılan yasa maddesi gereğince katma değer vergisine tabidir. Sigortalıya hitaben düzenlenmiş olan faturada katma değer vergisi de yer almış olup, sigortalının KDV'den sorumluluğu ve bunu ödemek zorunluluğu bulunmaktadır. Davacı sigortalının, faturada yazılı KDV'yi ödese dahi muhasebe tekniği bakımından KDV nedeniyle indirim hakkı bulunduğu ve bu nedenle sonradan avantajlı duruma geçeceği sonucuna da varan ekspertiz raporunu benimseyen bilirkişi görüşünün doğru olması ve sigortalının gerçekte avantajlı durumda olması olasılığında dahi Dairemizin yerleşik uygulamasına göre bu husus, gerçek zararı ödemekle yükümlü olan davalı zarar sorumlusunu ilgilendirmemekte olup, bu noktada bir hak iddia etmesi mümkün değildir. Sigortalının KDV'yi ödemek zorunda olması halinde, artık, sonradan avantajlı durumunun bulunup bulunmadığının üzerinde durulması gerekmemektedir. Dairemizin 15.12.2001 tarih ve 2000-10169 Esas, 2001-1243 Karar sayılı ilamı bu yöndedir. Dava, halefiyete dayalı bir rücu davası da olmadığından, davacının KDV miktarını önce ödeyip ödemediğinin de araştırılmasına gerek bulunmamaktadır...” içeriğindeki içtihadı ile, KDV'nin de sigorta tazminatı kapsamında başvurana ödenmesi gerektiğine hükmetmiştir. Bu sebeple de hakem heyetimizce, bilirkişi raporuyla belirlenen ZMMS Hasar tazminata KDV tahakkuku gerektiğine hükmedilmiştir.

Başvuran 13.11.2023 tarihli mail ekindeki dilekçesi ile 10,00 tl lik değer kaybı talebini 3.000,00 tl ye arttırmıştır. 12.12./2023 tarihli mail ekindeki dilekçesi ile 10,00 tl lik hasar onarım bedeli talebini 84.816,62 TL ye arttırmıştır.

Sigorta şirketi 13/12/2023 tarihli mail ekindeki dilekçesi ile ıslah beyanlarına itiraz ettiği görülmüştür.

Dosyada mevcut bilgi ve belgelerin karar vermek için yeterli olduğu, incelenecek başkaca bir husus kalmadığı kanaatine varılmış, yargılamaya son verilerek hüküm kurulmuştur.

Davacı vekilinin, uyuşmazlık konusu taleplerine ilişkin olarak davalı sigorta şirketinden tahsili talebinde bulunduğu istemini davalı sigorta şirketine ilk olarak, 30.05.2023 tarihinde tebliğ edildiği tespit edilen dilekçe ve ekleriyle iletildiği görülmektedir. Bu sebeple de halen ödenmediği belirlenen toplam **87.816,62 tl** tazminatın, ZMMS Genel Şartların B.2- TAZMİNAT VE GİDERLERİN ÖDENMESİ başlıklı maddesinin

(a) bendi uyarınca sigorta şirketinden ilk talep tarihinden itibaren en geç 8 iş günü içerisinde ödemesi gerektiği ve bu husus davalı sigortacı tarafından yerine getirilmediğinden de adı geçen sigortacının 09.06.2023 tarihinden itibaren temerrüde düştüğü ve bu sebeple de belirlenen tazminata anılan tarihten itibaren, talebin haksız fiilden kaynaklanması sebebiyle Yasal Faiz tahakkuku gerektiğine karar verilmiştir.

5. KARAR ;

Yapılan tespit ve belirlenen gerekçelere istinaden;

- 1- Talebin kabulüyle 3.000,00 tl .değer kaybı bedelinin 84.816,62 TL hasar onarım bedelinin , aleyhine
başvuru yapılan sigorta şirketinden alınarak başvuru sahibine ödenmesine,
- 2- Belirlenen toplam 87.816,62 tl .tazminata 09.06.2023 temerrüt tarihinden itibaren, Yasal Faiz tahakkukuna,
- 3- Başvuru sahibi tarafından yapılan 1.317,24 TL. başvuru harcı, 20 TL tebligat giderinin , 2725 TL. bilirkişi ücretinden oluşan toplam 6.787,24 TL yargılama giderinin aleyhine başvuru yapılan davalı sigorta şirketinden alınarak davacıya ödenmesine, baro pulu giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,
- 4- Tazminata ilişkin olarak yürürlükteki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre, kabul edilen ve başvuru sonrasında ödenen kısmi tutar üzerinden hesaplanan 17.900,00 tl ücreti vekaletin sigorta kuruluşundan alınarak başvuru sahibine ödenmesine,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 27/12/2023